KONTROLLIAKT

13.06.2001 nr 13-4/012

Liikluskindlustuse Fondi poolt Rävala büroohoone AS-i aktsiate ostmise õiguspärasus

Koostajad:

Mare Haljak
Galina Tjukina

Tallinn
2001

SISUKORD

1 Sissejuhatus 2

2 Auditi teostus 2

2.1 Auditi läbiviimine 2

2.2 Selgitus kontrolliakti ja selle levitamise kohta 3

3 Varasemad kontrollimised 3

3.1 Riigikontrolli poolt läbiviidud kontrollimised 3

3.2 Kindlustusinspektsiooni poolt läbiviidud kontrollimine 3

4 Ülevaade kontrollitavast 4

5 Õiguslik raamistik 4

5.1 Õigusaktides toodud nõuded investeeringutele 4

5.2 Fondi sisemised regulatsioonid 5

5.2.1 Fondi Nõukogu otsused 5

5.2.2 Peadirektori poolt kehtestatud regulatsioonid 6

6 Kontrollimisel tehtud tähelepanekud 6

6.1 Rävala Büroohoone AS aktsiatesse investeeringu teostamise otsustamine 6

6.2 Lepingu sõlmimine Rävala Büroohoone AS aktsiate ostmiseks 7

6.3 Fondi tegevus aktsiate hinna korrigeerimisel 8

6.4 Investeerimispiirangute järgimine 9

6.4.1 Tulu saamine 9

6.4.2 Paigutuse likviidsus 10

6.4.3 Paigutused aktsiatesse ja osadesse 10

6.4.4 Nõukogu informeerimine 11

6.4.5 Tegevjuhtkonna informeerimine 11

1 Sissejuhatus

Käesoleva auditi eesmärgiks on anda hinnang Liikluskindlustuse Fondi poolt Rävala Büroohoone AS aktsiate soetamise õiguspärasusele.

Audit annab teavet selle kohta, kas Fondi vahendeid on investeeritud kooskõlas regulatsioonidega, tagamaks kohustusliku liikluskindlustuse korraldamine ja selleks vajalike reservide loomine.

Liikluskindlustuse Fond *(edaspidi Fond)* ostis 19.03.1999. aastal sõlmitud ostu-müügilepingu alusel Nordika Kindlustuse AS-ilt 100% Rävala Büroohoone AS aktsiaid hinnaga 50,0 miljonit krooni (Rävala Büroohoone AS oli Nordika Kindlustuse AS-i tütarettevõte, kelle aktsiad kuulusid 100% ulatuses Nordika Kindlustuse AS-ile). Juba järgmisel päeval peale aktsiate ostu-müügi lepingu sõlmimist koostati lepingu juurde protokoll, mille kohaselt, seoses uute asjaolude ilmnemisega, vähendati aktsiate hinda 8,6 miljoni krooni võrra. PriceWaterhouse Coopersi arvamuse kohaselt oli aktsiate põhjendatud turuväärtus nende soetamise hetkel vahemikus 1,5-5,5 miljonit krooni.

2 Auditi teostus

2.1 Auditi läbiviimine

Auditi läbiviimise aluseks oli tegevusriskide auditi osakonna peakontrolöri poolt 06.04.2001 väljastatud kontrolliülesanne nr 012.

Auditi ulatuseks oli Fondi investeering Rävala Büroohoone AS *(edaspidi RBH)* aktsiatesse. Auditi käigus hinnati aktsiate soetamise seaduslikkust. Aktsiakapitali põhjendatud turuväärtuse määramisel võeti aluseks PWC poolt läbiviidud hindamine, hilisemaid võimalikke aktsiate hinda muutvaid tegureid ei käsitletud.

Auditiks vajalike andmete kogumine Fondis toimus ajavahemikul 19.03- 26.04.2001.

Olulisemad suulisi ja kirjalikke selgitusi andnud isikud olid järgmised:

- Fondi nõukogu esimees Alar Urm;
- Fondi peadirektor Veljo Tinn;
- Fondi peajurist Ants Moorits;
- Fondi raamatupidamise eest vastutav isik, pearaamatupidaja Heli Noorkõiv;

- Kindlustusinspektsiooni peadirektori asetäitja peadirektori ülesannetes Kaido Tropp.

Kontrollimist juhtis tegevusriskide auditi osakonna auditi juht Mare Haljak, vajalike andmete kogumisega tegeles osakonna auditi spetsialist Galina Tjukina.

2.2 Selgitus kontrolliakti ja selle levitamise kohta

Kontrolliakt on vastavalt Riigikontrolli seaduse §-le 29 koostatud dokument. Aktis kajastatakse kontrollimisel tuvastatud asjaolud neile lõplikke hinnanguid andmata.

Läbiviidud kontrollimise kohta võetakse vastu peakontrolöri otsus.

Kontrolliakti õigsuse eest vastutavad kooskõlas Riigikontrolli seaduse § 29 lõikega 1 aktile allkirja andnud kontrolli teostanud isikud. Kontrollijatele esitatud dokumentide, õiendite ja seletuste õigsuse eest vastutab nendele allkirja andnud isik.

Akt on koostatud kahes eksemplaris, millest üks jääb Riigikontrollile ja teine Fondile.

3 Varasemad kontrollimised

3.1 Riigikontrolli poolt läbiviidud kontrollimised

Riigikontroll on Fondi kontrollinud viimase kolme aasta jooksul kahel korral.

1999. aastal kontrolliti Fondi majandustegevust 1998. aastal ja 1999. aasta I poolaastal. Sama aasta oktoobris-novembris hinnati Fondi sisekontrolli korraldust.

3.2 Kindlustusinspektsiooni poolt läbiviidud kontrollimine

2000. aasta mais-juunis kontrollis Fondi tegevust Kindlustusinspektsioon. Kontrollimine hõlmas ajavahemikku 01.01.1998 kuni 31.03.2000. Kindlustusinspektsiooni poolt vormistatud aktis kajastati ka Fondi vabade vahendite paigutamist RBH aktsiatesse. Kindlustusinspektsiooni arvamuse kohaselt olid Fondi kulutused seoses edasikindlustuslepingu sõlmimisega Nordika Kindlustuse AS-ga ning RBH aktsiate ostmisega ebaefektiivsed, kuna selle tulemusena vähenesid Fondi likviidsed varad 36,7 miljoni krooni võrra.

4 Ülevaade kontrollitavast

Fond on liikluskindlustuse seaduse alusel loodud avalik-õiguslik juriidiline isik, kelle tegevuse eesmärgiks oli kohustusliku liikluskindlustuse korraldamine ja selleks vajalike reservide moodustamine. Fond asub Tallinnas Tööstuse tänav 52.

Fondi peadirektor oli RBH aktsiate ostmise ajal Veljo Tinn ja raamatupidamise eest vastutav isik pearaamatupidaja Heli Noorkõiv. Veljo Tinn koondati peadirektori ametikohalt alates 01.06.2001. Samast kuupäevast on Fondi juhatuse esimees Enno Lelumees.

Haldusdirektoriks oli tehingu toimumise ajal Vello Aasmäe ja investeeringute juhiks Ivo Õunapuu (allus vahetult haldusdirektorile), kes käesoleva auditi läbiviimise ajaks olid Fondist koondatud.

1999. aasta märtsis (seisuga 19.03.1999) kuulusid Fondi Nõukogusse:

- Riigikogu esindajatena Mati Meos ja Ants Tamme,
- Valitsuse esindajatena Agu Lellep ja Alar Urm,
- Tarbijakaitse Liidu esindajana Aino Runge.

Fondi Nõukogu esimees on Alar Urm (alates 01.07.1998 kuni käesoleva ajani).

Seisuga 31.03.1999 olid Fondi investeeringud järgmised:

Kinnisvara	116 562 611	krooni
Aktsiad ja osakud	42566 503	"
Garanteeritud võlakohustused	960 000	"
Hüpoteek- ja muud laenud	4 724 914	"
Tähtajalised hoiused krediidiasutustes	19 000 000	"
Investeeringud kokku	**183 814 028**	"

Eeltoodud arvudest nähtub, et investeering Rävala Büroohoone AS aktsiatesse moodustas üle 20% Fondi investeeringute kogumaksumusest.

5 Õiguslik raamistik

5.1 Õigusaktides toodud nõuded investeeringutele

1999. aastal reguleerisid Fondi tegevust järgmised õigusaktid:

- kindlustusseadus,

- liikluskindlustuse seadus,
- Vabariigi Valitsuse 03.11.1994. aasta määrusega nr 415 kinnitatud Fondi põhikiri.

Vahendite paigutamist kindlustusseltsis ja piiranguid kindlustusseltsi üld- ja kindlustustehniliste reservide paigutamisel sätestasid kindlustusseaduse §-d 48 ja 49. Fond neid piiranguid ei järginud põhjendusega, et Fond ei ole kindlustusselts ja peale kindlustusandja funktsiooni on Fondil veel garandi ülesanded. Kindlustusinspektsiooni peadirektori asetäitja peadirektori ülesannetes Kaido Troppi arvamuse kohaselt oli kehtinud seadus puudulik ning võimaldas Fondil seadust mitte järgida. Samal seisukohal on ka Fondi Nõukogu esimees Alar Urm.

Kontrollijad nõustuvad seisukohaga, et kindlustusseaduses toodud regulatsioon polnud piisavalt täpne ning võimaldas Fondil selles seaduses toodud piiranguid mitte järgida.

Investeeringute tegemist sel ajal kehtinud liikluskindlustuse seadus ega Fondi põhikiri ei reguleerinud. Samuti ei käsitlenud õigusaktid täpsemalt Fondi garanteerimistegevusega seonduvat ja selle täitmiseks vajalikku otsustamispädevust.

Fondi põhikirja punkti 17 lõike 6 kohaselt pidi Nõukogu kontrollima Fondi täitevorgani tegevust ja tal oli õigus saada Fondi tegevuse kohta mistahes informatsiooni, tutvuda dokumentide ja asjaajamisega.

5.2 Fondi sisemised regulatsioonid

5.2.1 Fondi Nõukogu otsused

Fondi Nõukogu poolt olid 17.06.1998. aastal kinnitatud piirangud Fondi ajutiselt vabade vahendite paigutamisele investeeringutena ja Fondi põhivarasse *(edaspidi piirangud)*.

Fondi Nõukogu kinnitatud piirangud erinevad kindlustusseaduses ettenähtud piirangutest üld- ja kindlustustehniliste reservide paigutamisel (§§ 48-49).

Piirangute kohaselt oli investeerimistegevuse eesmärgiks Fondi ajutiselt vabade vahendite paigutamisest tulu saamine eesmärgiga rohkendada Fondi vara ja katta hindade tõusust tingitud vara reaalväärtuse vähenemine. Piirangud sätestasid ka lubatud paigutused, sealhulgas paigutused tütarettevõtete ja sidusettevõtete või börsil noteeritud aktsiatesse ja osakutesse ilma erikooskõlastuseta.

Fondi töötajate sõnul käsitleti erikooskõlastusena vahendite paigutuse arutelu Fondi nõukogu istungil.

5.2.2 Peadirektori poolt kehtestatud regulatsioonid

Fondi peadirektori poolt olid kehtestatud alljärgnevad regulatsioonid:

- 14.01.1997. aasta korraldusega kinnitatud Fondi investeeringute põhjendatuse koostamise alused;
- 07.04.1998. aasta korraldus investeerimis-ja arendustegevuse kohta;
- 18.06.1998. aasta korraldus piirangute rakendamise kohta.

6 Kontrollimisel tehtud tähelepanekud

6.1 Rävala Büroohoone AS aktsiatesse investeeringu teostamise otsustamine

Kontrollijad käsitlevad RBH aktsiate ostmist investeeringuna, mille teostamise otsustamisel tulnuks järgida Fondi Nõukogu kehtestatud piiranguid ja peadirektori kehtestatud protseduure. RBH aktsiate ostmise otsustamisel piiranguid ei järgitud ning aktsiate ostmist Nõukogu koosolekul eelnevalt ei arutatud. Fondis nimetatud teemal väidetavalt toimunud arutelusid ei dokumenteeritud.

Kogu RBH aktsiate ostmise otsustusprotsess on täielikult dokumenteerimata ja seepärast saab seda hinnata ainult asjaomaste isikute selgituste põhjal.

Fondi nõukogu esimehe Alar Urmi kirjalikest selgitustest ilmneb, et RBH aktsiate ostmist arutati rahandusministri ning kindlustusjärelevalve esindajaga, Fondi nõukogu teavitati aktsiate ostmisest aruandluse kaudu (tehingu järgselt). Nõukogu esimees avaldas auditi käigus erinevaid seisukohti Nõukogu eelneva otsuse vajalikkuse kohta antud tehingu tegemiseks. 11.04.2001. aastal antud selgituses märgib ta, et vastavalt Fondi põhikirjale ei olnud Nõukogu nõusolek vajalik. 11.06.2001. aastal esitatud selgituse kohaselt oli juhatus küll formaalselt pädev tehingut tegema, kuid pidanuks saama siiski Nõukogu aktsepti.

Fondi peadirektori Veljo Tinni kirjalike selgituste kohaselt ei olnud tegemist investeeringuga tavatähenduses, vaid Nordika Kindlustuse AS võimalike liikluskahjude garanteerimisega, mistõttu ei järgitud Fondi sisemisi regulatsioone investeeringute osas. Vabade vahendite paigutamist RBH aktsiatesse enne lepingu sõlmimist Fondi Nõukogu koosolekul ei arutatud, Nõukogu informeeriti tehingu järgselt Fondi tegevjuhtkonna poolt esitatud igakvartaalse aruandluse kaudu.

Fondi peajuristi Ants Mooritsa selgituste kohaselt tehti otsus RBH aktsiate ostmiseks kollegiaalselt töötoimkonna poolt, milles osalesid Fondi peajurist, investeeringute juht, haldusdirektor ja pearaamatupidaja. Töötoimkonna moodustamist ja seal toimunud otsustusprotsessi ei dokumenteeritud. Peajuristi arvates RBH aktsiate ostmiseks Fondi Nõukogu otsust või

kooskõlastamist ei vajatudki, sest aktsiad osteti tagamaks liikluskindlustuse seaduse § 14 lg4 järgi tulenevaid kohustusi kannatanute ees, kasutades selleks kattevara ja reserve.

Kontrollimise käigus pöörduti Fondi endise investeeringute juhi I. Õunapuu poole selgituste saamiseks. I. Õunapuu selgituste kohaselt tema RBH aktsiate ostmise juures ei olnud, investeeringute komisjonis aktsiate ostmist ei arutatud, arvestusi investeeringu tulususe kohta enne aktsiate soetamist ei tehtud. Seega on A.Mooritsa ja I.Õunapuu selgitused vastupidised.

Kontrollijad ei nõustu sellega, et RBH aktsiate ostmisel oli tegemist võimalike liikluskindlustuse kahjude garanteerimisega (mitte aga investeeringuga), sest selle kohta puuduvad igasugused arvestused ja põhjendused. Seetõttu saab toimunud tehingut hinnata ainult investeeringute tegemiseks ettenähtud nõuete kohaselt.

Fondi peadirektor oleks pidanud tulenevalt piirangutest esitama investeeringuprojekti otsustamiseks Nõukogule, mida ta aga ei teinud. Nõukogu esimees oli oma selgituse kohaselt tehingust eelnevalt teadlik, kuid ei esitanud küsimust arutamiseks Nõukogu koosolekul.

6.2 Lepingu sõlmimine Rävala Büroohoone AS aktsiate ostmiseks

Fondi peadirektor sõlmis RBH aktsiate ostu lepingu oma volitusi ületades (ilma Nõukogu eelneva nõusolekuta). Aktsiad osteti, ilma et eelnevalt oleks nende turuväärtuse hindamist läbi viidud. Puuduvad igasugused tõendid, et enne tehingu toimumist oleks hinnatud investeeringu tulukust. Dokumenteerimata on lepingutingimuste (sh hinna) läbirääkimise ja nende muutmise protsess.

Fond ostis 19.03.1999. aastal sõlmitud ostu-müügi lepingu alusel Nordika Kindlustuse AS-lt 100% RBH aktsiad hinnaga 50,0 miljonit krooni. Lepingujärgselt kuulus 10,0 miljonit krooni tasumisele rahas ja ülejäänud summa tasaarvlemise korras 8% eraldiste ja edasikindlustuse preemiatega.

Fondi poolt kirjutas lepingule alla peadirektor Veljo Tinn ja Nordika Kindlustuse AS-i poolt Tiit Arge.

Juba järgmisel päeval peale aktsiate ostu-müügi lepingu sõlmimist (20.03.1999) sõlmiti lepingu (edaspidi Leping) juurde protokoll. Protokolli kohaselt, seoses uute asjaolude ilmnemisega, vähendati aktsiate hinda 8,6 miljoni krooni võrra. Seega jäi aktsiate müügihinnaks 41,4 miljonit krooni. Hinna vähendamise aluseks olnud arvestusi ei dokumenteeritud.

Fondi peadirektori Veljo Tinni selgituste kohaselt vähendati aktsiate hinda operatiivandmete alusel, kuna selgusid RBH täiendavad kohustused.

Vastavalt Fondi peadirektori Veljo Tinni ja peajuristi Ants Mooritsa selgitustele ei olnud Fond aktsiate ostu-müügi lepingu sõlmimisel teadlik, et päev varem , s.o 18.03.1999. aastal sõlmiti RBH ja Nordika Kindlustuse AS-i vahel Nordika Kindlustuse AS-i jaoks soodne rendileping. Peale selle oli Nordika Kindlustuse AS sõlminud RBH-ga arvelduskrediidi lepingu (01.06.1998) ja tööettevõtu lepingu nr 9804-01 (01.04.1998), mille täitmist Nordika Kindlustuse AS-i poolt tegelikult ei olnud toimunud, teenust ei osutatud ja nimetatud lepingujärgsed RBH fiktiivsed rahalised kohustused tasaarvestati Nordika Kindlustus AS renditasuga, s.o renditasu oli juba nende fiktiivsete lepingutega sisuliselt pikaks ajaks ette ära makstud ja rendileping sisuliselt tulu ei andnud.

Kontrollijad on seisukohal, et eeltoodud asjaolud oleksid selgunud juba enne Lepingu sõlmimist, kui oleks järgitud investeeringute tegemiseks ettenähtud protseduure.

6.3 Fondi tegevus aktsiate hinna korrigeerimisel

PWC arvamuse kohaselt oli ostetud aktsiakapitali turuväärtus ainult 1,5 – 5,5 miljonit krooni. Peale PWC hinnangu saamist ei rakendanud Fondi peadirektor kõiki Lepingust tulenevaid võimalusi aktsiate hinna vähendamiseks.

Lepingu punkti 3.1 kohaselt juhul, kui ostetava aktsiaseltsi suhtes läbiviidava audiitorkontrolli tulemusena selguvad asjaolud, mistõttu aktsiate hind ei vasta olulisel määral aktsiate tegelikule väärtusele, kuulub aktsiate hind korrigeerimisele.

Seoses sellega sõlmis Fondi peadirektor 20.04.1999. aastal lepingu AS-ga PriceWaterhouseCoopers (edaspidi PWC) hinnangu andmiseks RBH 100% aktsiakapitali põhjendatud turuväärtusele. PWC hinnangu järgi oli RBH 100% aktsiakapitali põhjendatud turuväärtus seisuga 19.03.1999 vahemikus 1,5 kuni 5,5 miljonit krooni. Oluliseks aktsiate väärtusele negatiivset mõju avaldanud teguriks hindas PWC Nordika Kindlustuse AS-i ja RBH vahel sõlmitud rendilepingut (leping sõlmiti päev enne aktsiate võõrandamist).

Võimalik aktsiate hinna alandamise tähtaeg tulenes lepingu punktist 2.4. Ostja või müüja jääkvõlgnevuse lõplik kirjalik fikseerimine pidi toimuma hiljemalt 31.01.2000. Kummagi poole keeldumise või kõrvalehoidumise puhuks nägi Lepingu eelnimetatud säte ette võimaluse fikseerida jääkvõlgnevus ühepoolselt ning esitada teisele poolele arve.

22.06.1999. aastal tegi Fondi peadirektor Nordika Kindlustuse AS-le ettepaneku alustada läbirääkimisi RBH aktsiate ostu-müügi hinna korrigeerimiseks ja vastavusse viimiseks aktsiate tegeliku hinnaga ning teostada poolte vaheline tasaarvestus. Nordika Kindlustuse AS teatas 06.07.1999. aastal, et nemad ei näe antud hetkel selliseid asjaolusid, millest nad ei ole Fondi Lepingu sõlmimisel teavitanud ning mille mõjul aktsiate hind ei vasta olulisel määral aktsiate tegelikule väärtusele.

Muid abinõusid aktsiate hinna korrigeerimiseks Fond ei rakendanud. Fond ei kasutanud lepingus ettenähtud võimalust jääkvõlgnevuse ühepoolseks fikseerimiseks ega pöördunud kohtusse hagimenetluse korras.

Fondi peadirektori Veljo Tinni selgituste kohaselt, kui aktsiate hinna vähendamine ei andnud tulemusi, püüdis Fond muuta aktsiate hinda vähendavate tegurite mõju, s.o rendilepingut Nordika Kindlustuse AS-ga. Lepingut õnnestus Veljo Tinni selgituse kohaselt muuta alles 22.05.2000. Oma selgituses tõdeb Fondi peadirektor, et rakendatud meetmed aktsiate hinna korrigeerimiseks ei olnud piisavad, kuna ei viinud soovitud eesmärgile. Samas on peadirektor seisukohal, et reeglina on nõudeõigus 10 aastat ja küsimus pole lõpetatud. Selle seisukohaga ei saa nõustuda, sest Fond on lasknud mööda lepingus ettenähtud hinna lõpliku korrigeerimise tähtaja.

6.4 Investeerimispiirangute järgimine

6.4.1 Tulu saamine

Aktsiate ostmine oli Fondile kahjulik, sest nende eest maksti oluliselt rohkem kui PWC aktsiakapitali turuväärtuseks hindas. Kuigi seda kahjulikku tehingut põhjendatakse garanteerimisfunktsiooni täitmisega, ei ole need väited asjakohased, sest puuduvad dokumenteeritud andmed garanteerimise ulatuse ja tingimuste kohta. Et käesoleval ajal on RBH näol tegemist kasumit saava äriühinguga, ei muuda see tehingu tegemise hetkel kahjulikku tehingut kasulikuks.

Piirangute punktis 2 on toodud vahendite paigutamise eesmärgina tulu saamine.

Arvestades PWC hinnangut, mis tehti lähtudes Rävala pst 2 asuva hoone väärtusest (52,6 kuni 56,8 miljonit krooni), millest arvati maha kõik RBH kohustused (51,3 miljonit krooni), oli ostetud aktsiate turuhind 35,9 - 39,9 miljoni krooni ulatuses ülehinnatud.

Fondi peadirektori Veljo Tinni selgituste kohaselt ei olnud RBH aktsiate soetamise eesmärgiks mitte tulu saamine, vaid kohustus garanteerida liikluskindlustuse seadusest tulenevaid võimalikke kohustusi kannatanute ees.

Fondi Nõukogu esimehe Alar Urmi arvamuse kohaselt oli tehing Fondile kasulik, RBH omanduses olev hoone on rendilepingutega koormatud ning arvestades tehtud investeeringu suurust toob see Fondile normaalset tulu (4-5% aastas).

Kontrollijad ei saa nõustuda eeltoodud arvamustega. Tehingu õiguspärasust tuleb hinnata selle toimumise aja seisuga. Liikluskindlustuse seadusest tulenevate võimalike kohustuste suuruse osas puuduvad igasugused dokumenteeritud arvestused. Tehinguga vähenesid sisuliselt Fondi varad vähemalt 36 miljoni krooni võrra. Fond võis selle tehinguga saada ainult ajutise kindlustunde oma võimalike garanteerimiskohustuste mittetäitmise vajalikkuse osas, saamata samas vastu võimalust raha tagasisaamiseks Nordika AS-lt edaspidi.

6.4.2 Paigutuse likviidsus

Piirangutes toodud likviidsuse määratluse korral - müümise võimalus l kuu jooksul - ei saa seda investeeringut mingil juhul likviidseks lugeda.

Piirangute punkti 7 kohaselt loetakse paigutus likviidseks, kui teda on võimalus müüa ühe kuu jooksul.

RBH aktsiate ostmisega soetati ühte hoonet majandava äriühingu aktsiad. Tehtud investeeringut ei saa pidada likviidseks piirangutes toodud määratlust arvestades.

6.4.3 Paigutused aktsiatesse ja osadesse

RBH aktsiate ostmisel ületati Nõukogu poolt kehtestatud piiranguid. Esitatud põhjendusega, et tegemist ei olnud investeeringuga tavatähenduses ning tegelikult raha ei investeeritudki, ei saa nõustuda.

Piirangute punktis 8 on toodud nõue, et paigutused tütarettevõtete ja sidus-ettevõtete või börsil noteeritud aktsiatesse või osadesse võivad moodustada paigutatavatest vahenditest:
- kuni 30% liikluskindlustuse üldreservist,
- kuni 30% kindlustustehnilistest eraldistest (piirikindlustuse osas, edasikindlustuse osas garantiifondi osas),
- kuni 30% jaotamata ja jooksva aasta kasumist.

Fondi pearaamatupidaja Heli Noorkõivu seletuste kohaselt ületati RBH aktsiaid ostes Fondi Nõukogu poolt kinnitatud piiranguid vahendite paigutamisel, kuna garanteeriti Nordika Kindlustuse AS kohustusi liikluskindlustuse seaduse § 14 lg 4 mõistes. RBH aktsiate ostmise hetkel ületati piiranguid 4,4 miljoni krooni ulatuses.

Fondi peadirektori Veljo Tinni arvamuse kohaselt ei olnud RBH aktsiate soetamise puhul tegemist raha paigutamisega, kuna ei olnud mida paigutada, sest suurem osa hinnast tasuti tasaarvestuse korras.

Selle seisukohaga ei saa kontrollijad nõustuda, sest arvlemise viis ei muuda tehingu olemust.

6.4.4 Nõukogu informeerimine

Fondi peadirektori poolt Nõukogule esitatud informatsioon ei vastanud tegelikkusele, sest Piiranguid ületati ja ka nõutud likviidsus ei olnud tagatud.

Piirangute punktis 9 on toodud nõue, et Fondi tegevjuhtkond informeerib Nõukogu regulaarselt paigutuste struktuurist ja selle muutusest.

Fondi 1999. aasta I kvartali vahearuanne, milles on kajastatud vabade vahendite paigutamine, vaadati Fondi Nõukogu poolt läbi ja kinnitati 18.06.1999. aastal toimunud koosolekul. Aruande järgi omas Fond seisuga 31.03.1999 tütarettevõtete aktsiaid 42,0 miljonit krooni, s.h Rävala Büroohoone AS aktsiad 41,4 miljoni krooni väärtuses.

Tegevjuhtkonna informatsioon Fondi Nõukogu poolt kehtestatud piirangutest kinnipidamise kohta reservide ja eraldiste paigutamisel 1999. aasta I poolaastal esitati ja arutati läbi Fondi Nõukogu 06.09.1999. aastal istungil. Esitatud informatsiooni kohaselt olid kõik piirangud täidetud, likviidsus oli nõutust isegi suurem.

Nõukogule esitatud info ei sisaldanud RBH tehingu asjaolusid ja tehingu kirjeldust.

6.4.5 Tegevjuhtkonna informeerimine

Fondi peadirektor oli teadlik, et piiranguid ületati, kuid Nõukogu ta sellest eraldi ei informeerinud.

Fondi peadirektori 18.06.1998. aasta korralduse punktis 3 kehtestati nõue, et investeeringute juht (hr Ivo Õunapuu) ja raamatupidamine (pr H. Noorkõiv) esitavad üks kord kuus tegevjuhtkonnale informatsiooni Piirangutes kehtestatud nõuete täitmisest.

Informatsioon tegevjuhtkonnale ka esitati. Esitatud informatsioonis oli kajastatud Piirangute ületamine.

Mare Haljak
Auditi juht

Galina Tjukina
Auditi spetsialist

Vastavalt Riigikontrolli seaduse §29 lõikele 2 oleme akti kätte saanud 18. juunil 2001.aastal ja sellega tutvunud. Selgitused esitame hiljemalt 22. juunil 2001 aastal.

Enno Lelumees
Juhatuse esimees

Heli Noorkõiv
Juhatuse liige, pearaamatupidaja

EESTI LIIKLUSKINDLUSTUSE FOND

ESTONIAN TRAFFIC INSURANCE FOUNDATION

Riigikontroll
Narva mnt.11a
15013 TALLINN

Meie 21.06.2001 nr.01-10/ 3350

Kontrollakt

Oleme tutvunud kontrollaktiga nr.13-4/012 13.06.2001.a. "Liikluskindlustuse Fondi poolt Rävala büroohoone AS-i aktsiate ostmise õiguspärasus". Fond on esitanud oma märkused ja seisukohad kontrollakti kohta eelnevalt. Samas oleme jätkuvalt seisukohal, et antud investeeringut ei saa käsitleda investeeringuna tavatähenduses, vaid Nordika Kindlustuse AS võimalike kahjude garanteerimisega liikluskindlustuse seaduse § 14 lg 4 mõistes.

Lugupidamisega

Heli Noorkõiv
Juhatuse liige

Sulev Raudsepp
Juhatuse liige

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 22.06.2001 | Reg nr 2108/13-1

Tööstuse 52
10416 TALLINN
ESTONIA
Reg. nr. 01202757

Tel. 626 46 02
Fax 626 46 04
E-mail: lkf@lkf.ee

Hansapank
a/a 221006103654
kood 767
HABA EE 2X